

"Stajerc" izhaja vsaki
petek, datiran z dnevom
naslednje nedelje.

Naročnina velja za Av-
strijo: za celo leto
4 krone, za Ogrsko
5 K 50 vin. za celo
leto; za Nemčijo stane
za celo leto 6 kron, za
Ameriko pa 8 kron;
za drugo inozemstvo se
računi naročnino z ozi-
rom na visokost poš-
tarine. Naročnino je pla-
čati naprej. Posamezne
štev. se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in uprav-
ništvo se nahajata v
Ptuju, gledališko po-
slopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastoj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inseratov) je
za celo stran K 80—
za $\frac{1}{2}$ strani K 40—
za $\frac{1}{4}$ strani K 20—
za $\frac{1}{8}$ strani K 10—
za $\frac{1}{16}$ strani K 5—
za $\frac{1}{32}$ strani K 2 50
za $\frac{1}{64}$ strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu
se cena primerno zniža.

Štev. 37.

V Ptuj v nedeljo dne 12. septembra 1915.

XVI. letnik.

Svetovna vojska.

Ruski car sam je prevzel vrhovno poveljstvo nad svojimi premaganimi armadami. — Avstrijska zmaga v vzhodni Galiciji. — Ruske skupne izgube znašajo 5 in pol milijona mož. — Italijanski napadi na vseh frontah krvavo zavrtnjeni.

Najznamenitejši dogodek zadnjega tedna je velika zmaga, ki so jo dosegle avstro-ogrsko čete v vzhodni Galiciji. S tem se je pričelo izpraznenje zadnjega kotička naše zemlje, v katerem se vgnezdili Rusi še držijo. Tudi na ostalih vojnih črtah Rusi niso zamogli vstaviti zavezniške ofenzive. Poskusili so pač v nekaterih pokrajinah, kjer so se čutili v premoči, s posameznimi protinapadi, ali nemške in avstro-ogrsko zmagovite armade so jih povsod nazaj vrgle. Zato so Rusi zdaj zadnjo svojo karto izigrali; poraženi, na vseh straneh tepeni Nikolaj Nikolajevič je moral od vrhovnega poveljstva čez ruske armade odstopiti; poveljstvo pa je prevzel car-batjuška, krvavi „apostel miru“, kronani krvnik nešteti narodov... Morda da bode to premagane ruske čete zopet v moralčnem oziru povzdignilo; kajti ruski mušik moli carja kakor božansko bitje. Ali s tem bi se k večjem konečnu odločitev zavlekla; usoda ruske milijonske armade pa je zapечатena. Država, katere armada izgubi v enoletni vojni čez 5 in pol milijonov mož, ne more več ofenzivno nastopati, pa če ima še tako ogromni človeški rezervoar. Rusija je premagana, čeprav še v brezupnem boju zadnje kaplje krvi iz trupla svojega obžalovanja vrednega ljudstva izpreša. Rusija je premagana in čez to dejstvo ne pomagajo niti bojaželjne fraze carja, kateremu se maje moskovitska krona na glavi. Rusija je premagana, — z njo pa tudi naš največji in najpomembnejši sovražnik!

Italijanska izdajalska druhal, ki čuti zdaj že v lastni svoji državi prve pojave prokletstva in nezadovoljnosti, ki sledi iz te perfidne vojne, — nekusila je zopet prav resne in močne napade na naše meje. Bila je pa povsod — kakor vedno — nazaj vržena in to s krvavimi glavami. Žrtve Italijanov na mrtvih in ranjenih

so naravnost velikanske. To je usoda savojske infamije, usoda kraljevskega krivoprišežnika, ki se je pustil s svojimi kreaturami podplačati od angleško francoskega zlata. Tako kakor je na Nemškem vsakdanja molitev beseda „Gott strafe England!“ — tako velja za nas beseda: „Bog uniči izdajalsko Italijo!“

Na Balkanu se doslej ni zgodilo ničesar vojaško ali politično odločilnega. Turki se branijo pod vodstvom nemških oficirjev kakor levi pred navalom angleško-francoskih sil. Bolgarija, Grčija in Rumunija pa so doslej gotovo tudi že izpoznale, da ni vse zlato, kar se pri naših sovražnikih svetli. Vsak trezno-misleči diplomat mora danes razumeti, da se Avstro-Ogrska in Nemčija ne data pobiti in uničiti, pa če bi prav še ostali del sveta proti njima nastopil. Življenska eneržija v naši krasni domovini in v zavezniški Nemčiji je tako velika, da jo ves svet ne more premagati. Zato smo pri vseh diplomatskih posvetovanjih popolnoma hladnokrvni: naj pride čez nas kakoli hoče, — zmagali bomo!

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 4. septembra. Uradno se danes razglasa:

Rusko bojišče. Sovražnik se je včeraj na vsej fronti med Dnjestrom in južnim robom velikega Pripret-močvirja ljuto branil in je skušal povišati silo svojega branjenja opetovano s protinapadi. Na spodnjem Serethu in ob izlivu so naše čete pod hudimi boji na vzhodni breg reke, prešle. Iztrgali so nasprotniku močno izidano postojanko na visočini Sloteria in vjeli 2 oficirja ter 1.400 mož. Severno Zalosce in vzhodno od Brody predla je armada Böhm-Ermoli

sovražne linije na mnogih točkah. Tu smo vjeli 6 ruskih oficirjev, med njimi enega obersta, in 1.200 mož. V Wolhyniji stojijo naše čete v prostoru zapadno Dubna in pri Olyki v boju. Odpor Rusov še ni zlomljen.

Italijansko bojišče. Od brezuspešnih bojev proti visoki planoti od Lafrana in tolminskemu u mostičju je nastopanje Italijanov vidno ponehalo. Razven artiljerijskih bojev vršil se je včeraj le na južnem delu omenjenega mostičja boj. Sovražnik bil je, kakor vedno, zavrtnjen. Isto usodo imel je neki danes zgodaj jutraj v pokrajini Dolomit od Borden-alpe proti Irmichriedelu naperjeni italijanski napad.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 4. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Včeraj smo vzeli v naskoku mostičje od Friedrichstadta. Vjeli smo 37 oficirjev, 3.385 mož in zaplenili 5 strojnih pušk. Na obeh straneh Wilje ponovil je sovražnik svoje brezuspešne napade. Pustil je razven jako velikega števila mrtvih in ranjenih tudi še 800 vjetih v naši roki. V in okoli Grodna vršili so se še boji. Ponoči pa so šli Rusi, ko so bili povsod poraženi, nazaj v vzhodni smeri. Trdnjava Grodna z vsemi tóri je v naših lastih. Umikajoči sovražnik se zasleduje. V naši roki ostalo je 6 težkih topov in 2.700 mož vjetih. Tudi južno od Grodna je nasprotnik postojanko ob Njemenu izpraznil. Med izlivom Swislocza in pokrajino severno-vzhodno od Bialowicska-gozda stoji armada generala Gallwitz v napadu. Doslej smo vjeli 800 Rusov.

Armada princa Leopolda ba-

Straschill'ova grenčica iz zelenjave
je naravni izleček (ekstrakt) najfinjših

zdravilnih zelenjav

in najbolj uspešnih korenin. **Straschill'ova grenčica iz zelenjave**
vsled tega priznana najboljši **kolodoc okrepčujoči** prebavni liker. skup

varskega. Boj za močvirja severno in severno-vzhodno od Pruzane traja še nadalje. Armada Mackensena. Sovražnik stoji še v nekem mostičju pri Bercza-Kartuska. Bolj južno bil je nasprotnik v pokrajini od Drohiczyzna (60 km zapadno od Pinska) nazaj vržen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 5. septembra. Uradno se poroča:

Rusko bojišče. Rusi se hudo opirajo našemu napredovanju v vzhodni Galiciji in Wolhyniji. Neki ruski napad ob besarabski meji se je izjalovil pred našimi obrambami, pri čemur je bilo razpršenih več sovražnih bataljonov. Vzhodno izliva Seretha vsilil je sovražnik pred naravno zlorabo svojih množic ljudi v enega naših strelskih jarkov; bil je pa v boju moža proti možu nazaj vržen, pri čemur je pustil mnogoštevilne mrtve in vjete v naših rokah. Zapadno Tarnopola vzele so avstro-ogrske in nemške čete v naskoku razširjene sovražne utrdbe. Tudi pri Zaloscu vzeli smo neko rusko postojanko. Vzhodno od Brody in v Wolhyniji pridobiva naš napad polagoma prostora. V trdnjaskem trikotu boreče se ces. in kr. čete so v zadnjih bojih 30 ruskih oficirjev in čez 3000 mož vjele. Na kloštru Rudzanow, ki se nahaja sredi ruske fronte na spodnjem Serethu, plapola nekaj dni sem zastava Rdečega križa. Itak že se ne more smatrati, da bi se napravilo vojno bolnišnico sredi v vojni postojanki; v tem slučaju pa se je poleg tega še dognalo, da so Rusi ta kloster za močno vojno postojanko izzidali. Nikdo se torej ne bode čudil, ako bi v kratkem ruska poročila pravila, da smo ta kloster vkljub Rdečemu križu pod ogenj vzeli. Sovražnik zlorablja tukaj mednarodne pogodbe, kar pa našega vojevanja ne sme vstaviti.

Italijansko bojišče. Včeraj razvili so Italijani na doberdobski planoti povišano, ali popolnoma brezuspešno delovanje. Po ljutem obstreljevanju posameznih pro-

Julius pl. Payer †.

Na Bledu na Gorenjskem umrl je slikar in polarni učenjak Julius vitez pl. Payer, kate-rega sliko ob tej priložnosti objavljamo. Priznani ta učenjak dosegel je starost 73 let. Bil je l. 1842 v Schönau pri Teplitzu rojen in se

Julius v. Payer

je udeležil l. 1869/70 druge nemške ekspedicije na severni pol. Glavno zaslugu si je pridobil ta pogumni učenjak pri odkritju t. zv. „Franc-Jozefove dežele“. Pozneje je postal slikar. Njegovo ime bode ostalo nepozabljeno.

storov s svojo artiljerijo vsacega kalibra poskusili so Italijani že včeraj dopoldne več napadov ob cesti zapadno San Martina. Vsi so bili zavrnjeni. Naša artiljerija vplivala je uničujoče med nazaj umikajočim se sovražnikom. Proti večeru se je topovski ogenj povišal. Potem so sledili zopet posamezni infanterijski napadi, ki so se vsi pod velikimi izgubami za Italijane izjalovili. Na južnem Tirolskem bili ste dve sovražni kompaniji, ki ste našo stražo v Marcu napadli, v beg pognani.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 5. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Vzhodno Grodna se je sovražnik za Kotra-oddelek nazaj umaknil. Število v bojih okoli Grodna vjetih Rusov se je zvišalo na čez 3600 mož. Od čet armade gen. Gallwitzja pri in južno Mstibowa je nasprotnik zopet vržen. Vjeli smo 520 Rusov.

Armada princa Leopolda bavarskega. Istop iz močvirne ožine pri in južno-vzhodno od Nowy Dwora je priborjen. Tudi bolj severno dosegli smo napredovanja. Vjeli smo čez 400 Rusov in zaplenili 3 strojne puške.

Armada Mackensena. Mostičje od Bercza-Kartuska je bilo je od sovražnika pod pritiskom našega napada izpraznjeno. V pokrajini od Drohiczyzna in južno se je včeraj sovražnik zopet upiral. Povsod smo ga napadli.

Južno-vzhodno bojišče. Armada generala Bothmer naskočila je celo vrsto sovražnih predpostojank na zapadnem bregu Seretha.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Dunaj, 6. septembra. Uradno se razglša:

Rusko bojišče. Ob besarabski meji in vzhodno izliva Seretha ponovili so Rusi včeraj svoje ljute protinapade. Sovražnik bil je povsod nazaj vržen in je imel težke izgube. V pokrajini Tarnopola odvzeli smo Rusom neko utrjeno vas. Naše vzhodno od Lucka napredujoče čete so severno od Olyke pod najtežavnejšimi razmerami močvirnato, preplavljeno Putilowka-dolino v napadu prekoračile. Na zgornji Jafiolde boreče se c. in kr. bojne sile vrgle so nasprotnika iz njegovih zadnjih utrdb južno reke in so pridobile na raznih točkah severni breg.

Italijansko bojišče. Medtem ko so Italijani včeraj ob primorski fronti in na Koroškem v splošnem nedelavni ostali, razvili so v pokrajini Kreuzberg-sedla (južno-vzhodno od Innichen) po daljšem odmoru ljuto artiljerijsko delovanje in so poskusili tam na raznih točkah približati se našim postojankam. Do infanterijskih bojov pa doslej še ni prišlo.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Berlin, 6. septembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Od vzhodnega morja pa do vzhodno od Grodna je položaj nespremenjen. Desno krilo se približuje Njemenu pri Lunu in Ros-oddelku severno od Wolkowska.

Armada princa Leopolda bavarskega. Ta armadna skupina je pod boji z zad-

nimi četami sovražnika v napredovanju je iz Ros-oddelek južno od Wolkowska že hikorčala. Tudi močvirnate ožine pri Smolci (severno-vzhodno od Pruzany) so prisegane.

Armada Mackensena. Napad naprej.

Južno-vzhodno bojišče. Polje je nespremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Zmaga vzhodno mesta Brodek.

(Avstrijsko uradno poročilo od torika)

K.-B. Dunaj, 7. septembra. — Uradno danes razglša:

Rusko bojišče. Armada generala Böhm-Ermolli je včeraj sovražnika Podkamenju in Radziwilowu podmagala. Napadla ga je v celi, 40 kilometrov široki in močno utrjeni fronti in mu je odvzela v ljutih, do ročnega boja vodečih bitkah Podkamen, nastopjam podobno utrjeno visočino Makutra južno-zapadno od Brodka in mnogoštevilno drugih postojank. Bitka trajala je v posameznih točkah do našnjih jutranjih ur. Sovražnik bil je povsod vržen in je izpraznil deloma v begu bojišče. Naše čete zasledujejo. Število do večer pripeljanih vjetih prekoslilo 3000 mož.

V vzhodni Galiciji morala je armada generala Bothmer močne napade sovražnika zabraniti; popustili pa so ruski napadi na fronti generala Pflanzer-Baltin.

Ob besarabski meji žel je nasprotnik v svoje precej oddaljene postojanke nazaj. Pri Nowosielici obstreljevala je neka ruska baterija na rumunski zemlji stoječo kmečko posestvo.

V Wolhyniji minul je dan precej mirno. Ob Jasialdi dosegle so naše čete zopet krajevne uspehe.

Italijansko bojišče. Od nas pričakovano podjetje sovražnika v pokrajini Kreuzberg-sedla ni izostalo. Včeraj zjutraj pričelo okoli 5 bataljonov od raznih italijanskih brigad z napadom na naše prednje postojanke med Burgstallom in Pfannspitze. Ta napad bil je povsod krvavo zavrnjen. Sovražnik izgubil je najmanj 1000 mož. Ostale vršili so se v tirolski obmejni pokrajini, zlasti na fronti Dolomitov in v oddelku Lavarone-Volgaria navadni topovski boji. Koče planinskih društev so mnogokrat priljubljeni cilji sovražne artiljerije. Temu delovanju postala je žrtev včeraj tudi Mandronkoča v pokrajini Adamello.

Ob koroški in primorski fronti ni ničesar bistvenega prigodilo.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od torika.

K.-B. Berlin, 7. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Včeraj proti Daudsewasu napredujoča kavalerija vjela je 790 Rusov in zaplenila 5 strojnih pušk. Vzhodno in južno-vzhodno Grodna napravila je sovražnik od zapadno Skidela pa do Wolkowska fronto. V trdovratnem boju so naše čete v napredovanju čez oddelke Pyre in Kotre. Med Njemonom in Wolkowskom pridobila je armada generala Gallwitzja na posameznih točkah s ponočnimi napadi vzhodni breg Ros-oddelka. Vjelo se je čez 1000 Rusov.

Armada princa Leopolda bavarskega. Tudi južno-vzhodno Wolkowsko.

ska do gozdne pokrajine južno od Rosane pričinja sovražnik nanovo boj. Napad armadne skupine je v napredovanju.

Armada Mackensena. Nasprotnik je iz svojih postojank pri Chomsku in Drohiczynu vržen.

Južno-vzhodno bojišče. Boj za Sereth-oddelek traja naprej.

Vrhovno armadno vodstvo.

Italijani občutno poraženi.

(Avstrijsko uradno poročilo od srede).

K.B. Dunaj, 8. septembra. Uradno se poroča:

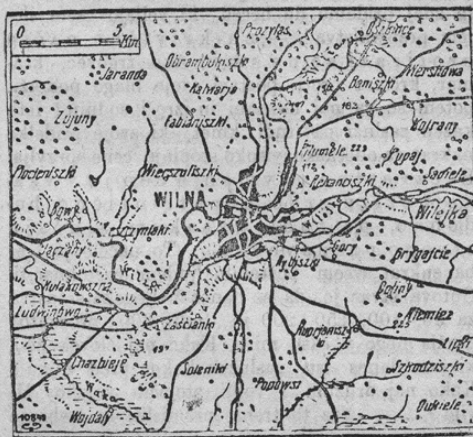
Rusko bojišče. V wolhynskem trdnjaskem okraju ostal je včeraj položaj nespremenjen. Nekaj ruskih protinapadov se je izjavilo v našem ognju. Bolj južno je naša zmaga pri Podkamienu in Radziwlowu sovražnika v frontnem razdalju 90 kilometrov k nazadovanju za Ikwo prisilila. Naše čete zasledujejo. Na Serethu prišlo je do hudih bojov. Nasprotnik vdri je z mnogo večjimi silami iz svojih pri Tarnopolu in Strusowu urejenih mostičju podobnih utrd. Pri Tarnopolu prodirajoči Rusi bili so s protinapadom nemških čet nazaj vrženi. V prostoru zapadno in južno-zapadno od Trembowle boj še ni končan. Ob izlivu Seretha vzele so v naskoku pod poveljstvom generalov Benigni in knez Schönburg stoječe c. in kr. čete sovražno postojanko severno-zapadno od Szuparke; pri temu so vjele 20 ruskih oficirjev ter 4.400 mož in zaplenile 7 strojnih pušk.

Italijansko bojišče. V prostoru Kreuzbergsedla nastopil je po predčerašnjem porazu Italijanov mir. Italijanske izgube so večje, nego se je to začetkom smatralo; kajti pri izpraznjenju bojišča štele so naše čete samo pred Pfannspitze, pri Cima Frugnoni in Eisenreichkammu čez 400 sovražnikovih mrličev. V doberdobskem oddelku zavrnilo so naše čete danes zjutraj neki sovražni napad proti naprej stoječemu delu kraške visoke planote. Italijanska infanterija, ki je hotela vzhodno Vermeigliana naprej priti, bila je z ročnimi granatami prepojena.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Wilna in okolica.

V zadnjih uradnih vojnih poročilih se ime-
nuje vedno pogosteje tudi rusko mesto Wilna.

Wilna mit Umgebung.

Nemška fronta ni več mnogo od tega mesta oddaljena. Wilna je glavno mesto ednako imenovane ruske gubernije in šteje 180.000 prebivalcev. Prinašamo zemljevid mesta in njegove okolice.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.B. Berlin, 8. septembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. V pokrajini Dandewas so naši oddelki v nadaljnjem napredovanju. Čete generala Eichhorn zavzele so po boju nekatere jezerske otočine. Pri Troki-Nowi (južno-zapadno od Wilne) med Jezierami in Wolkowiesku napreduje napad. Zavzeli smo Wolkowiesk in visočine vzhodno ter severno-vzhodno od njega. Vjeli smo 2800 Rusov ter zaplenili 4 strojne puške.

Armada princa Leopolda bavorskega. V pokrajini od Izabelina južno-vzhodno od Wolkowieska je sovražnik vržen. Bolj južno je armadna skupina v napredovanju proti oddelkom Jelwianke in Bozanke. Severno-vzhodno od Pruzana silijo avstro-ogrske čete skozi močvirnato pokrajino proti severu. Vjelo se je 1000 Rusov.

Armada Mackensena. Boji ob Jasioldi in vzhodno od Drohiczya trajajo naprej.

Južno-vzhodno bojišče. Ruski napadi pri Tarnopolu so zavrnjeni. Bolj južno v pokrajini zapadno Ostrowa je bil napad sovražnika s protinapadom nemških čet vstavljen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Ruske izgube od začetka vojne do srede avgusta.

„Baseler Nationalzeitung“ poroča, da znaša število ruskih oficirskih izgub od začetka vojne pa do srede avgusta l. 1915 skupno 223.172, in sicer:

42.124 padlih,

161.443 ranjenih,

18.605 pogrešanih.

Skupne izgube Rusov na moštvo se cenijo na več kot pet in pol milijona vojakov. Tako velikanskih izgub pač tudi največja armada sveta ne more pretrpeti.

Nemški letalci proti Angliji.

K.B. London, 7. septembra (Reuterjevo poročilo). Tiskovni urad poroča, da so v pretekli noči sovražni (nemški) letalni stroji posetili vzhodne pokrajine in da so pri temu povzročili požare ter nezgode oseb.

(Na take „posete“ nemških letalcev se bodejo Angliji polagamo privadili. Še bolj neprijeten pa bode veliki „poset“ nemške armade, ki bode prej ali slej Angleže zadel. Op. uredništva.)

Pomoč Rusom.

K.B. Rim, 4. sept. Neki peterburški telegram „Giornale d'Italia“ zahteva nujno močnejšo vojno delovanje v Belgiji in ob Dardanelah, da bi se sovražni pritisk na rusko armado valed potrebe druge porabe najmanj 10 armadnih kôrov hitro zmanjšal. Drugače ne pride ruska armada do sapa in bi bila začetkom zime v jako kritičnem položaju.

(Z drugimi besedami povedano: Naši sovražniki uvidevajo že sami, da je Rusija docela premagana. Italijani pa vedo prav dobro, da bode prinesel ruski poraz občutno kazen tudi njihovemu podlemu izdajstvu. Op. ur.)

Pritožbe proti ravnanju z vojnimi vjetniki v Rusiji.

K.B. Dunaj, 6. septembra. Iz vojnega časnikarskega stana se poroča: C. in kr. rezervni četovodja Evgen K., 41. pešpolka, ki je ušel iz ruskega vojnega vjetništva, je izjavil na zapisnik: Med vojnimi vjetniki so Nemci, predvsem Nemci iz Nemčije, pošiljali v Sibirijo. V Kijevu so nam vzeli vse stvari, kakor nahrbtnik, skledo, steklenico, oledo, britve itd. Ruski podčastniki so prodajali naše drobnarije. Sestavili so iz vjetnikov delovne stotnije po 200 mož. Vod take stotnije je stražil oddelek, ki so ga tvorili državni bramborci, rekonvalescenti in za vojno službo nesposobni. Delavske stotnije so zaposlovali pri zgradbah železnic, pri delih v

skladiščih, na kolodvorih, pri zgradbah cest in utrd, večkrat tudi v tvornicah. Vjete podčastnike so začetoma uporabljali za nadzorstvo kot poveljnike vodov, a pozneje so morali ravno tako delati, kakor drugi vojaki. Delavna doba je znašala vsak dan 10 do 12 ur. Večkrat se je moralo delati tudi ponoči. Nastanjeni so bili vojni vjetniki večinoma v šolah. Hrana vjetnikov je zelo slaba, skoraj nevžitna; enkrat na dan vodena juha, mesto mesa navadno ribe, večkrat pokvarjene. Pripetilo se je na primer v Kazanu več zastrupljenj. Kot prikuha se je dajala kuhana pšenica. Dalje je dobil vsak mož dnevno polovico od enega do pol ruskega funta kruha, dva kosčka sladkorja in nekoliko sira. Kruh je zelo slab, popolnoma črn in poln peska. Vojni vjetniki ne dobe obleke in ne perila. Hoditi morajo zato okoli, tudi podčastniki, na pol goli in bosi. Vsi so polni uši in niso dobivali niti mila za umivanje. Na pritožbe so odgovarjali ruski vojaki, da je v Rusiji taka navada, da dobi častnik denar za vse, kar potrebujejo vojaki in da si ga pridržijo. Stražno moštvo postopa z vjetniki zelo surovo. Ob vsaki priliki bijejo vjetnike z zaušnicami in jih suvajo z nogami, kar ukazujejo častniki sami. Vojnimi vjetnikom je najstrožje prepovedano, da bi smeli med seboj in stražo govoriti nemško. Nekega ruskega vojaka, ki se ni držal tega povelja, so pet dni zaprli. V kazenski guberniji divja med vojnimi vjetniki legar. — In pri nas? Naši sovražniki nas psujejo „barbare“, ali ruskim vjetnikom se godi pri nas bolje nego domačinom.

Ruski car prevzel je sam vrhovno poveljstvo.

Ces. kr. korespondenčna pisarna poroča, da je tako grozovito tepeni ruski vojskovodja Nikolaj Nikolajevič odstavljen; car sam pa je prevzel vrhovno poveljstvo čez svoje poražene armade. Ta izprememba je dokaz, da je obupanje v Rusiji tako veliko, da se porabi že zadnje sredstvo: vpliv carja. Seveda tudi to ne bode pomagalo. Nikolaj Nikolajevič postal je podkralj v Kavkazu in obenem poveljnik tamošnjih ruskih čet.

Sovražni podmorski čoln v Marmara-morju potopljen.

K.B. Konstantinopol, 3. septembra. Glavni stan poroča: Naša obrežna stražna ladja „Narsefid“ potopila je s svojo artiljerijo v Marmarskem morju južno-zapadno Armnedija neki sovražni podmorski čoln. Moštva ni bilo mogoče rešiti.

Angleška križarka potopljena.

K.B. Berlin, 6. septembra. Glasom poročila enega naših (nemških) podmorskih čolnov je nemški podmorski čoln „U 27“ neko starejšo angleško malo križarko zapadno Hebridov potopil. „U 27“ se ni vrnil. Ker je že del časa odsoten, se mora z njegovo izgubo računati.

Angleški parnik potopljen.

Glasom uradnih poročil bil je angleški parnik Allan-linije „Hesperian“ (10.820 ton velik) z okoli 600 do 700 potniki od nekega nemškega podmorskega čolna pri Fastnetu (blizu Queenstowna) torpediran in potopljen. Potniki in moštvo so bili baje večinoma rešeni. Amerikancev ni bilo na krovu.

Upori v Marokku.

Španski listi poročajo, da se pojavljajo vedno hujši upori v francoskih kolonijah Afrike, zlasti v Marokku. Na raznih krajih bile so francoske sile napadene in revolucijsko gibanje gre vedno dalje.

Iz Genfa pišejo: Domače prebivalstvo od francoske severne Afrike se nahaja glasom poročil iz Marseille v javnem uporu proti francoski vladi. Hodže (turški duhovniki) potujejo po deželi in pridigujejo sveto vojno proti Francozom. Mnogo vasi gori... Iz Marseille je odpotovalo 40.000 mož, da premagajo upornike v Tunisu.

Zbiranje volne in kavčuka

od strani vojnookrbovalnega urada.

Dan na dan slišimo obćudovanja vredne čine naših armad.

Sovražnik se trudi, da bi nas gospodarsko uničil, toda kakor se borijo naše vojske na bojiščih, tako se borimo mi za blaginjo domovine in za potrebnost naših junakov.

Naše pridne vojščake, ki doprinašajo čudne čine, je treba opremiti s stoplim spodnjim oblačilom!

Toda tuzemsko proizvajanje ne zadošča in dovoz nam je prekinjen.

Rabimo volno, odpadke blaga, bombaževinasto blago, platno in prejo, da se iz tega napravi novo blago. Razven tega rabi armada vsake vrste kavčuk.

V katerem gospodarstvu bi ne bilo v kakem kotu ali na podstrešju pogrešljivih oblačil in perila, volnine, nogavic, rut, nepotrebne ali obrabljenega kavčukovega (gumijevega) predmeta itd.

Pripravite se za volneni in kavčukovi teden! (27. september do 2. oktobra 1915).

Nikdo se naj ne izključi.

V palači in koči, v stolnici in na vasi se nahaja volneno blago, stara tkanina in odpadki blaga.

Železni čas zahteva, da si vsak svojo domaćijo v tem oziru ogleda.

Po pripravljeni material bodo prišli med tednom za nabiranje volne in kavčuka učenci v sredo, dne 29. septembra in v soboto, dne 2. oktobra 1915.

V interesu zadeve je ležeče, da je volneno blago, ki se ga odda nabirateljem, dobro zavito.

Posamezne pošiljave in darila sprejema tudi vojnookrbovalni urad, Dunaj, IX. Berggasse 16.

Fem. Puhallo.

V naših uradnih poročilih se čuje večkrat ime avstrijskega vojskovodje v Galiciji, feldcajgmajstra Puhallo pl. Brlog, ki je tudi

F. Z. M. P. Puhallo v. Brlog

v zadnjem času tako uspešno s ofenzivo pričel. Prinašamo danes njegovo sliko.

Poljska — puščava.

Kako so spremenili bežočih Rusi vso Poljsko v puščavo, izve se iz članka laškega poročevalca Ferri-Pisani, ki ga je objavil pred kratkim v turinski "Stampi". Tam čitamo:

"Na vozovih, k nogam, tožeči, cele živinske črede pred seboj vodeči, prihajali so begunci. Leteli so, leteli polni groze, in strah jih je spremljal. Izvedelo se je, da je ruska armada pri svojem umikanju vse uničila, vse požgala, iz vse dežele v puščavo napravila. General Smyrnow dal je povelje, da se mora 300 verstov okoli Varšave vse zemlji enako napraviti. To se mu je zdelo še edino sredstvo, bliskovito korakanje sovražnih (naših in nemških) armad zadržati. Te armade so prave armade duhov, ki so grozne gibčnosti, ki hipoma ob Sanu izginejo in se dva dni pozneje v Kurlandu pojavijo, diabolčne ar-

made, v katerih so Avstrijci danes kot Prusi, Bavarci pa jutri kot honvedi preoblečeni. In ker je izšlo grozno povelje, delovali so telefoni, poročevalci so bežali sem in tja, na konjih, na motornih kolesih, generalštabni oficirji v avtomobilih. Ogenj! Ogenj povsod! Ogenj v lesenih kočah, ogenj v gradovih, ogenj v gozdovih, ogenj na travnikih in pašah, ogenj na kamenju, ako bi bilo to mogoče.

Poljska zemlja je izpoznala že preje uničujoče katastrofe te vrste; čez njo šle so vojne in revolucije. Ali vse to je bila otročja igrača napram temu, kar se zdaj godi. Danes naj vse izgine, vse brez izjeme! Žaloigra dosegla je svoj višek. Kmetu so rekli: "Zažgi tvojo hišo!" in kmet je moral z lastno roko svoje domovje požgati. Delavcu so rekli: "Uniči tvojo delavnico!", in uničil jo je. Vsem so rekli: "Zasujte vodnjake, podrite gozdove, razrušite ceste, uničite žetev!" In zasuli so vodnjake, podrli gozdove, razrušili ceste in uničili žetve; ničesar ni ostalo. Krasne plemenitaške hiše s svojimi spomini na slavno preteklost, stari gradovi, ki so stoletjem kljubovali, padli so ravno tako v razvaline in pepel, kakor revna kočica vaškega pastirja. Staro pohištvo, slike pradedov, dragocene preproge, vsa zgodovina celega ljudstva postala je rop plamenov.

In to še ni bilo vse! Poklicalo se je ljudi brez prenočišča skupaj in se jim je zapovedalo: "Zdaj pa razbite svojo cerkev!" Kmetje so padli na kolena in jokali: "Tega ne! Tega ne moremo storiti!" Uresničilo se je posebne oddelke za požiganje; izlilo se je petrolej, prineslo dinamit in patrone; svetilniki na steklenih oknih šli so v kosce, zvonovi zabrenčali so doli, sveta devica in otrok Jezus bila sta razbita, tramovje padlo je v pepel. To je bil konec!"

Izpred sodišča.

Na Dunaju bil je obsojen armadni liferant Adolf Neuron na 15 let težke ječe; prodajal je vojni upravi take čevlje, da so po dvanajstvi rabi v kose razpadle. Takih sleparjev je še mnogo in treba bi jih bilo vedno tako strogo kaznovati. Kajti kdor izrablja domovino za napolnjenje svojega odušnega žepa, ta pač ne zasluži drugega nego — štrik za vrat!

Na 15 let pomiloščen.

Kitzbühel, 4. septembra. Vojaški preki sod, takasno v Kitzbühelu, obdržal je dne 31. avgusta v dvorani c. k. okrajne sodnije prekosodno razpravo proti Francu Rešija, rojenemu l. 1882 v Sv. Urbanu pri Celovcu, katoliškemu, samskemu, 4 krat predkaznovanemu delavcu zaradi zločina žaljenja Veličanstva in motenja javnega miru. Dne 1. septembra se je razglasilo razsodbo; obtoženec je bil obsojen na smrt potom ustreljenja, katero kaznen pa se je spremenilo milostnim potom v težko ječo 15 let.

Dve smrtni obsodbi.

Gradec, 6. septembra. Sodnija c. in kr. vojaškega poveljstva Gradec (armadna skupina) naznanja: Viktor Hammer in Raimund Eichler, infanterijskega regimenta št. 27 iz Gradca, bila sta s sodbo z dne 4. septembra 1915 zaradi zločina dezertacije na smrt potom ustreljenja obsojena, ker je prvi svojo marš-kompanijo kratko pred odpotovanjem na bojišče, drugi pa svoj oddelek na bojišču zapustil. Njegova ekscelencija, pristojni komandant je to sodbo potrdil. Smrtna sodba bila je dne 6. septembra ob 7. uri zjutraj izvršena.

NESTLE-JEVA
MOKA ZA OTROKE

najboljša hrana za dojenčke, otroke, rekonvalescente po želodčnih in črevnih boleznih se vedno dobi.

Poskusna doza in podučna zdravniška brošura o oskrbi otrok zastoj po Nestle's Kindermehl-Gesellschaft, Dunaj I., Biberstrasse 49 a. 365/1

Razno.

Josef Baumann †.

Iz Peklja pri Poličanah prihaja tužna vest, da je umrl gostilničar in posestnik g. Jo. Baumann v 59. letu svoje starosti. Pokojnik bil je dolga leta župan domače občine, član okrajnega zastopa itd. Bil je eden najpriljubnejših in najbolj spoštovanih mož na spodnjem Štajerskem. Poštenjak od pete do glave, dober gospodar in poštenjavni delavec za javnost te zvesti sin štajerske domovine, je padel z njim v prerani grob. Tudi naša stranka izgubi s pokojnikom enega najboljših zaupnikov in sodelavcev za napredno štajersko stvar. En sin pokojnika stoji v vojni, drugi pa se nahaja v ruskem vjetništvu. Izražamo težko prizadežni družini naše prisrčno sožalje. Pokojniku pa bodemo ohranili zvesti spomin iz hvaležnega srca. Bodi mu domača štajerska zemljica, ki jo je tako ljubil, lahka!

Cenjeni naročniki! Prosimo, da naj vsakdo svojo zaostalo naročnino poravnava, ker nam ni mogoče, vsakemu posebej pisati. — Uprava „Štajerca“.

Draginja postala je v zadnjem času zopet občutnejša. In vsak trezno misleči človek mora priznati, da to ni naravno, da ni potrebno. Mi smo bili, odkar naš list izhaja, odkritosrčni zagovorniki kmetijskega ljudstva, katerega smo z vsemi sredstvi in z vso brezobzirnostjo branili pred njegovimi oderuhi ter izkoriščevalci. Kdo zamore to tajiti? Kdo zamore „Štajerca“ očitati, da ni zagovornik kmeta? Obenem in istotako krepko smo se seveda vedno zavzemali za delavce in za obrtnike, ki pač z istim znojnim čelom služijo svoj vsakdanji kruh. Tako je bilo torej naše stališče v času miru in tako je tedaj v vojnem času. Pri temu smo vedno odklanjali vsako grdo hinavščino in smo naglašali eno načelo: Kmet ne more živeti brez mesta in mesto ne brez kmeta; eden je od drugega odvisen. Naši odjemalci, — in imamo jih več kakor vsi drugi slovensko pisani listi! — so vedno izjavili, da je to stališče pravilno in da se zamore le na taki podlagi redno gospodarsko življenje razvijati. Zdaj imamo že več kot eno leto naravnost grozovito svetovno vojno. Samoumevno je, da ima ta vojna hude posledice tudi v gospodarskem oziru. Med te posledice pade v prvi vrsti draginja. V mestu, pri trgovcu, pri mesarju, peku, kramarju, v krčmi in povsod drugod se je vse podražilo. Popolnoma samoumevno je, da je tudi kmet svojim pridelkom kolikor mogoče cene povišal. On mora dražje plačevati, zato hoče tudi dražje prodajati. To je pravzaprav vse v redu. Ali — in zdaj pridemo do besed, ki veljajo vsem slojem prebivalstva! — na krivični način pretirati se ne sme! Ako trgovec, kramar, krčmar proti postavi svoje blago podraži, potem se ga naj naznani in izroči sodniji! Isto kazni zasluži pa tudi kmet, ki svoje pridelke nakrat na odušsko visoko stopinjo cene spravlja. Brezvestno navijanje cen je v vsakem oziru grdo, nepatriotično, hudobno, pa tudi v vsakem slučaju strogo prepovedano. To načelo je treba enkrat vsem poštenim ljudem raztolmačiti. Gotova stvar je, da so danes življenska sredstva za 50, 100, 150, 200 in tudi 300 procentov dražja nego v času miru. Kako naj človek živi, ki ima danes isti zaslužek kakor pred vojno? Kako naj družine v vojni stoječih vojakov živijo? Vse to treba premisliti in treba je v svojem srcu neko pošteno nepristransko gojiti. Denar, ki ga kdo danes v tej krvavi vojni z brezvestnim oderuštvo v svoj žep stlači, mu ne bode nikdar teknil! Na tem denarju visi prokletstvo bednih družin, prokletstvo domovine, ki se bori s toliko sovražnikom in ki zamore le tedaj zmagati, ako bodemo tudi doma gospodarsko bedo na tla zbili! Zdelo se nam je po-

trebno to povedati, ker velja enakomerno za meščanske kakor za kmetijske sloje. In pošteti naši prijatelji nas bodejo razumeli ter nam pritrčili!

Ne prodajajte vso živino! Odkar so se pričeli zadnji vojaški nabori od 42—50-letnih mož, pričeli so nekateri kmetje na naravnost brez miselnosti na svojo živino prodajati. Vse prodajo kar imajo, — kakor da bi jim res že sovražniki kočo nad glavo zažgali! Celo brejo živad prodajajo in jo seveda pri današnjih cenah tudi prav lahko oddajajo. Nato pa ne mislijo, da se tako živinorejo za dolga leta uničuje in oškoduje. Bodite torej pri prodajanju živine previdni in ne pustite se vsled morebitnih visokih cen zapeljati. Vsaka lahkomeiselnost se bode sama ob sebi kaznovala; kajti kmet ima tudi bodočnost, ne samo sedanjost!

Bolnišnico „Rdečega križa“ v Ptuj obiskal je mariborski knezoškof in si natančno ogledal ta vzorni zavod. Kakor vsi dosedanja obiskovalci, med njimi nadvojvoda Franc Salvator in štajerski namestnik grof Clary, izrazil je tudi premisljeni knezoškof voditeljici bolnišnice, gospe An. pl. Netoliczka, ter ostalim prostovoljnim pomočnicam in pomočnikom na laskavi način svoje zadoščenje. Bolniki so v tako vselem razpoloženju in izgledajo tako dobro, da je že iz tega vzorna oskrba v tej bolnišnici razvidna. Knezoškof je na jako ljubeznjivi način govoril z vsakim posameznim ranjenim vojakom in je končno voditeljici bolnišnice v prid vojakov podaril svoto 100 kron.

Perutnino izvažati je v zmislu oblastvene odredbe strogo prepovedano. Perutnine se sme torej le na domačih sejmiščih prodajati. Opozarjamo na to kmetovalce, da bi ne bil kdo vsled svoje nevednosti kaznovan.

Brezvestni hujšaki okoli Ptuja, pa tudi okoli drugih mest, pričeli so zdaj nevedne ljudi šunati, da naj ne prinašajo svojih pridelkov na mestno sejmišče. To je tako podlo ravnanje, da ga je poštenemu človeku prav težko pravilno označiti. Po navadi so ti hujšaki ljudje, ki hočejo sami po ceni kupiti in drago prodajati, tako, da sta od njih producent kakor konzument oškodovana. Navadno špekulantovstvo tiči za to gonjo. Oblast je odiraškim prekupčevalcem malo na prste stopila in zato si hočejo zdaj na ta zviti način pomagati. Na mestnem sejmišču kmeta nikdo noče odirati; kmet bode dobil za svoje blago toliko, kolikor je vredno, in še več. Laž je tudi, da se poštene kmete s policijo preganja in jim blago jemlje. Le oduhu, ki zahtevajo za svoje blago trikrat toliko, kakor je vredno, se opozarja na cesarsko postavbo. Prosimo torej kmetovalce, da naj se ne pustijo zapeljati od teh hujšakov. Prinesejo naj svoje blago v mesto in naj zahtevajo pošteno ceno za nj. Kajti prišli bodejo tudi časi miru, ko bode vsakdo rad svoje blago prodal. In ako bi vsled takih hujškarij po mestih res življenskih sredstev zmanjkalo, potem bi ravno vojaška oblast — mi smo v etapnem okrožju — primerne korake storila, da se potrebna življenska sredstva rekvirira, oziroma da se z drugimi odredbami takim posledicam brezvestne gonje špekulantov konec napravi!

Častni dan mariborskega deželno-brambenega inf. regimenta št. 26. Dne 26. avgusta praznoval je mariborski deželni brambeni inf. regiment št. 26 v svojem sedanjem bivališču obletnico bitke pri Zukuwu. Regiment je imel vojno mašo, h kateri je bil povabljen tudi divizijonar. Vojni kurat Pinter imel je preseljeni nagovor, v katerem je poročal, kakšne čine je regiment v tem vojnem letu storil. Po maši pustil je divizijonar 11. kompanijo in pijonirski oddelek regimenta pred fronto stopiti, da se jim posebno zahvali, ker so s svojim energičnim nastopom dne 8. avgusta padec mostiča pri Csernelici omogočili. Divizijonar je imel sledeči nagovor: „Vojaki! 11. kompanija izvršila je slaven čin! Pod vodstvom svojega hrabrega poveljnika oberlajntanta Rakusa je kot prva vsilila akcijo sovražne žične obrambe. Kot prva kompanija v celotnem tretjem koru je nekaj izvršila, kar se doslej ni smatralo za mogoče. Potem je prostor, ki si ga je

pridobila, držala in ga ni več izpustila. Hočem tudi današnji dan v to porabiti, da se zahvalim hrabrim pijonirjem regimenta, ki so z razstrelbo žičnih obramb napredovanje 11. kompanije omogočili in mnogo k temu junškemu činu pripomogli. Postaviti jih hočem kot vzor za vse druge. Prepričan sem, da bodejo kompanije in oddelki strojnih pušk regimenta, ako stopi prednje kakšna naloga, jo ravno tako izpolnili. To, vojaki, mi obljubite z istim klicem, s katerim bomo sovražnika naskočili: „Trikratni hura!“ — Po tem slavju defilirali je regiment pod komando g. majorja Hausnerja, ki je na dopustu se nahajajočega regimentnega poveljnika obersta Schinnerja zastopal, pred divizijonarjem. — Ponosni smo lahko na hrabre sinove zelene naše spodnještajerske domovine!

Hrabri Velikovčani. V Velikovu (Völkermarkt) vršila se je dne 29. p. m. slavnost, s katero se je častilo nekaj domačih junakov. Odlikovani so bili: kadet Jos. Schiest, učitelj v Velikovu, ki je bil na severnem in na italijanskem bojišču ranjen, s srebrno medaljo 1. razreda; infanterist Jos. Jernej, ki je šel kot realec prostovoljno v vojno in je bil dvakrat v Karpatih težko ranjen, s srebrno medaljo 1. razreda; gefreiter Janez Tschori, sin kolarskega mojstra, ki je v kljub dveh ran na italijanskem bojišču proti močnejšemu sovražnemu oddelku hrabro vzdržal, istotako s srebrno medaljo 1. razreda. Govornik dvorni svetnik pl. Mayerhofer omenil je tudi še druge domače odlikovance in sicer: veroučitelja Antona Allmerja, vojnega kurata 27. inf. polka, ki je stal celo leto v vojni, bil je odlikovan z duhovniškim zaslužnim križcem 2. razreda, s „Signum laudis“ in z vojaškim zaslužnim križcem 3. razreda; ta junak leži zdaj težko bolan v neki ogrski bolnišnici; nadaljnega štabnega feldvebla Grafu, ki je bil na galiskem bojišču odlikovan z malo in veliko srebrno ter z zlato hrabrostno medaljo; žal da je tega vlegla junaka sovražna granata ubila; z zlato hrabrostno medaljo je bil tudi odlikovan jermenar Karl Jernej, s „Signum laudis“ oberlajtnant Julius Ringl, ki se je udeležil 17 bitk v Galiciji, s srebrno hrabrostno medaljo 1. razreda feldvebel Konrad Cech, uradnik v Velikovu, z malo srebrno medaljo korporal Georg Vaupeitisch, trgovski pomočnik. — Čestimo vsem tem vrlim koroškim junakom prav iz srca!

Umrli je v Ljubljani na vojni pridobljenih ranah infanterist Dominik Kramberger iz Ljutomer.

Člani žetvenih komisij oproščeni črnovojniške službe. Političnim oblastvam se je naročilo, da se naj za črnovojne, ki so člani žetvenih komisij po občinah, izprosi oprostitev od črnovojniške službe. Ozira se naj pri tem le na tiste črnovojne, kateri so kot člani žetvenih komisij s svojim delovanjem res neobhodno potrebni, da se poljski pridelki v občini pravočasno spravijo pod streho. Prošnje za oprostitev se naj vlagajo naravnost pri poljedelskem ministarstvu.

Vpoklic letnika 1897. Čški listi javljajo: Kakor znano, mladeniči letnika 1897, ki so bili v mescu juniju spoznani za sposobne, dosedaj še niso poklicani pod orožje. Vojna uprava v tem oziru še ni nič definitivnega ukrenila. Po informacijah iz dobrodočnega vira pa bo izšel začetkom meseca septembra razglas, ki bo oznanil, ali se sploh namerava ta letnik sedaj poklicati in naznaniti tudi dobo, v kateri se bo vpoklic najbrže izvršil.

Konec moratorija. Z 31. avgustom se je končal zakoniti odlog zasebnopravnih plačil. Za večino terjatev, namreč za pred 31. januarjem 1915 v plačilo dospela, je odlog že pred tem terminom ugasnil. Ravno tako ta dan ugasne odlog za oni del terjatev, in zavarovalnina pogodb, ki že prej niso bile izvrzete. Tudi za terjatve pri kreditnih zavodih iz tekočega računa, blaginjskih listov in vložnih knjižic. Konec moratorija je neovržen dokaz o zdravih temeljih in odporni sili našega narodnega gospodarstva, ko je bilo v dobrem letu sreči vojne to mogoče doseči, dočim mora Francija še vedno držati celoten moratorij.

Prodaja poljedelskih in gozdarskih zemljišč. Vlada je s cesarsko odredbo z dne 9. avgusta

1915 omejila prodajo in razkosavanje poljedelskih in gozdarskih zemljišč. Od te odredbe so izključene na Sp. Štajerskem naslednje občine: Celje, Deutschlandsberg, Ivnik, Ormož, Leibnitz, Maribor, Mureck, Ptuj, Radgona, Brežice, Rogatec, Rogaska Slatina, Šoštanj, Laško, Vitanje, Slov. Bistrica in Slov. Gradec. V področju teh krajev se torej smejo posestva kakor dosedaj nemoteno prodajati. Mi pa svarimo: Ne prodajajte svojih posestev v vojnem času!

Lan in konoplja zaplenjena. Z naredbo poljedelskega in trgovskega ministerstva se je zaplenil letošnji pridelek lana in konoplje, ki se bo porabil za izdelavo olja. Vse pred to naredbo sklenjene kupčije so neveljavne, razun če se je blago oddalo, še predno je stopila ta naredba v veljavo. Moč je naredba zadobila z dnem razglasitve (dne 30. julija).

Mrliča v Ptuj utonjenega sodarjevega sina Fiana a potegnili so pri dravskem otoku iz vode. Pokopali so nesrečnega mladeniča z mladeniško godbo na pokopališču v Hajdini.

Denar se je najdel v Ptuj pred „Štajerčvo“ pisarno (Bismarckgasse). Svota ni velika, ali bržkone je last kakšne revnejše osebe. Kdor je denar izgubil, naj se oglasi pri ptujski policiji v rotovžu.

Sladkor. List čeških izdelovalcev sladkorja poroča, da moramo letos računati v obeh državah polovica na 1 milijon ton novega sladkorja. Ljudje, ki so hoteli zadnji čas nakupiti velike zaloge sladkorja, češ, da zmanjka, so lahko torej popolnoma pomirjeni.

Išče se Marijo Čepek iz Varislovc pri Ptuj. Pred okroglo 4 leti je odšla od svojega moža. Zdaj pa mra mož k vojakom. Ker ima posestvo in živino, ki bi jih rad zanesljivi roki izročil, prosi, da naj žena se zgasi in pride nazaj. Kdor kaj o njej ve, naj bode tako prijazen in to možu ali pa uradništvu „Štajerca“ naznani.

Dobava bencina. Ponovno se še uradno razglša, da je vojno ministerstvo odredilo, da se za kmečke stroje, male industrije in obrti dobi potrebni bencin, bencol itd., ako se napravi dobroutemeljena prošnja in sicer za kmetijske obrate, mlatilnice itd., na poljedelsko, za industrijo, mline in druge obrti pa na vojno ministerstvo. Rešitev prošnje se pospeši, ako se ji priloži uradno potrdilo o mesečni uporabi omenjenih tvarin in o potrebi obrata. Potrdilo naj izda obrtna nadzorovalna oblast ali občinski urad.

Opozarjamo kmete okoli Ptuja in drugih mest, da je strogo prepovedano, oddajati blago prekupčevalcem (Zwischenhändler). Tudi v mestu ne sme noben prekupčevalec, branjevec itd. pred 9. uro jutraj blaga nakupovati. Gotovi judovski in nejudovski špekulanti lovijo namreč v okolici mest kmete tako nesramno, kakor da bi šinter pse lovil. Tej protipostavni lumpariji mora biti konec! Pošteni kmetje nam bodejo gotovo pomagali, da se bode zatrla ta odušaka svojat, ki si kupiči bogastvo iz bede in lakote avstrijskega ljudstva. Kadar bomo te parazite in vampirje zatrli, takrat bode bolje za kmeta in za kupce!

Krasni dokaz domovinske ljubezni. Vžitkar Johan Vidovič v Sabotincih pri Ptuj je potom župnijskega urada v Sv. Marku podelil „Rdečemu križu“ hranilnično knjižico za 1000 kron. To je pač izredno lepi dokaz prave domovinske ljubezni darovalca, kateremu gre vsa hvala in priznanje. Obenem je pa to tudi dokaz, da prizna tudi ljudstvo samo vzorno delovanje „Rdečega križa“ v Ptuj, ki vzdržuje tudi imenito zasebno bolnišnico.

V Ptuj se bode otvorilo dne 16. t. m. nemški „Studentenheim“ in nemški „Mädchenheim“. Sprejemne izkušnje za ptujsko gimnazijo se vršijo dne 16. t. m. Upati je, da se bode tudi za ostale šolske zavode kolikor mogoče redno šolsko leto začelo.

Za varstvo letošnjih pridelkov. Zasiguranje letošnje letine za aprovizacijo armade in ljudstva je poleg vojaških odredb izmed najvažnejših predpogojev za srečen izid sedanje vojske. V to svrbo pa je treba ne le, da se letina brezhibno spravi pod streho in potem žito pomelje, temveč tudi, da se zares svojemu namenu zagotovi in obvaruje zlasti pred požarom. V tem oziru je c. kr. notranje ministerstvo vnovič opozorilo politična okrajna oblastva na

potrebo primernih odredb, ki naj služijo v to, da se letina obvaruje uničenja ali zle poškodbe. Občinstvo pa je ponovno poučiti o veliki važnosti letošnjih pridelkov s pozivom, da naj jih skrbno varuje pred požari in hudobnimi naklami. Vsem in povsod je skrbeti za to, da se pravočasno prepreči in onemogoči kakršnokoli poškodovanje letošnjih pridelkov.

Komisijonarji vojnega zavoda za promet z žitom. Poroča se nam: Graška podružnica vojnega zavoda za promet z žitom naznanja, da se je imenovalo razven že objavljenih komisijonarjev še sledeče: v političnem okraju Brežice gosp. Martina Jug v Sv. Petru pri K. in g. Jožefa Druškovič v Kozjem; v političnem okraju Slov. Gradec pa g. Eduarda Draxler na Muti in g. Adolfa Orel v Šostanju.

Črne čevlje je vojno ministerstvo za vojaške odpravilo. Nosilo se bode torej le rujavke čevlje.

Dezertjer. Iz Radgone pobegnil je tržaški enoletni prostovoljec 97. inf. regimenta Viktor Trouve.

Otrok poparjen. Vsled neprevidnosti bila je enoletna Josepina Maierič v Mariboru od delavčeve žene Marije Petek z vrelim mlekom poparjena. Otrok se prepeljal v bolnišnico, kjer pa je kmalu nato umrl.

Umrli je v Ptuj g. sodnijski nadoficijant Alojz Toplak v 35. letu svoje starosti. N. p. v m.!

Lastno hišo zažgal. Iz Celja se poroča: Dne 30. p. m. izbruhnil je pri posestniku Jakoba Kandušer v Savi ogenj, ki je stanovalno hišo vpepelil. Kot požigalca zaprli so Kandušerja samega. Kandušer je pijanec in so ga hoteli pod kuratelo postaviti. Da bi dobil preje še zavarovalnino v znesku 1200 kron, zažgal je hišo. Misli, da je bode tudi hiša sosedja Gaberšeka zgorela, nad katerim se je hotel maščevati. Pa to so ljudje preprečili.

General infanterije Evgen baron Albori umrl. Kakor poroča kor. urad, umrl je na Dunaju bivši deželni šef v Bosni in Hercegovini, generalni inšpektor čet, general infanterije Evgen baron Albori.

Pravična izpmemba. Graški listi poročajo, da so na vojašnici v Schlaudern izpremenili napis. Doslej je bilo tam napisano: Regiment št. 28, kralj Viktor Emanuel III. italijanski. (To je namreč regiment iz Prage!) Sedaj so ta napis odstranili. Na njegovem mestu je z velikimi črkami napisano "Cesarja Franca Jožefa vojašnica". — Več o tej stvari z ozirom na cenzuro ne moremo pisati.

Ženski gefreiter. Pred kratkim se je z vojaškim vlakom iz Ogrskega pripeljala neka 25letna ženska v obleki vojaka. Lase je imela pod čepico. V Zidanem mostu so jo vstavili, preoblekli v žensko obleko ter oddali v občinski zapor, od koder so jo zopet nazaj na Ogrsko poslali. Rekla je, da je spremljevala svojega zaročenca in ker ni drugače mogla z vojaškim vlakom, se je preoblekla v vojaško obleko.

Dne 14. septembra v Golobinjeku**, okr. Kozje; v Judenburgu (z enoletno živino); v Ljutomeru*; pri Sv. Ani na Krempkeru** okr. Cmurak; v Ormožu (svinjski sejem); pri Št. Mibaleu nad Leobnom (sejem z mурopoljsko plamensko živino); pri Sv. Jakobu*, okr. Bruck; v Špitalu na Semeriku*, okr. Mürzzuschlag; v Petrovčah*, okr. Celje; v Vitanju*, okr. Konjice; v Köflachu*, okr. Voitsberg; pri Sv. Petru, okr. Oberwölz; v Gradcu (sejem s porabno živino).

Dne 15. septembra v Ivnicu**, v Zdo-lah**, okr. Brežice; pri Sv. Mihaelu nad Leobnom (sejem z žrebeti); v Arvežu (sejem z drobnico); pri Sv. Vidu**, okr. Lipnica; v Imenem (svinjski sejem), okr. Kozje; v Ptuj (svinjski sejem).

Dne 16. septembra na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Čermožšah*, okraj Rogatec; na Doberni**, okr. Celje; v Gradcu (klavni sejem).

Dne 17. septembra v Kapelah**, okr. Brežice; v Rogatu (svinjski sejem); v Nenbergu*, okr. Mürzzuschlag; v Gradcu (sejem s klavno živino).

Dne 18. septembra v Brežicah (svinjski sejem).

Dne 20. septembra pri Sr. Florijanu**, okr. Deutschlandsberg; v Gasenu**, okr. Birkfeld; v Gleisdorfu**; v Waldn**, okr. Mautern; v Langenwangu*, okr. Mürzzuschlag; v Braslovčah*, okr. Viansko; v Saala**, okr. Voitsberg; v Öblarnu*, okr. Gröbmung.

Dne 21. septembra v Podsredi**, okr. Kozje; v Angerju** okr. Birkfeld; v Hartbergu**, v Lebringu**, okr. Hartberg; v Weißkirchen**, okr. Judenburg; v Oberzeiringu**, v Framu**, okr. Maribor; v Radgoni; v Ormožu** (svinjski sejem); v Fehringu**, v Ilzu**, okr. Fürstenfeld; v Lučanah**, okr. Arnovž; pri Sv. Jurju na Stiefingi, okr. Wildon; v Laškem**, v Ligistu**, okr. Voitsberg; v Murau**, v Gradcu (sejem s porabno živino); v Ptuj (konjski sejem, sejem z žrebeti in govejo živino).

Dne 22. septembra v Deutschfeistritzu, okr. Frohnleiten; v Triebenu*, okr. Rottenmann; v Trojachu*, okr. Murau; v Mariboru*; v Imenem (svinjski sejem), okr. Kozje; v Ptuj (svinjski sejem).

Ali se naj izvali letos v poletju in pozni jeseni še mnogo piščet? Pri obilni hrani, ki jo dobijo piščeta od žetve do pozne jeseni pri prostem izprehajanju po kmečkih dvoriščih, zlasti, ako so jim dostopna še strnišča polja in ako so jim na razpolago odpadki vrta in kuhinje, rastejo prav hitro.

Toda, ko nastopi mrzlejšje vreme, začnejo takoj zaostajati v rasti ali popolnoma nehaajo rasti. Zatorej ostanejo kokoši, ki se pozno izvalijo, skoro brez izjeme manjše kakor zgodaj izvaljene in poslednjih ne dosežejo niti na število in niti na velikost jajc.

Zatorej se navadno ne izplača, take kokoši rediti čez zimo, ker se iz njih ne morejo nikdar razviti krepke zimske kokoši, ampak se morejo porabiti samo za klanje.

V ta namen bo pa v tem letu gotovo koristno, pustiti valiti še v juliju do septembra. Kajti pričakovati je, da bo v jeseni in po zimi pičlo in drago ne samo kokošje, ampak sploh vsako meso, tako da more oni, ki ima še perutnino za klanje, zelo koristiti celoti, ali se more vsaj za lastno rodbino preskrbeti z mesom.

Ako izpade nova žetev dobro, kar je misliti in se bo odločilo v avgustu in septembru, tedaj je upati, da bo piča nekoliko ceneja kakor je bila v preteklosti, in se s tem omogoči tudi izreja mlade perutnine za klanje. Najmanj pa se more na deželi toliko perutnine vzgojiti, kolikor se je more v bistvu vzdrževati z odpadki kuhinje in gospodarstva poleg zadnjega žita ter s tem, kar morejo najti kokoši same na poljih in travnikih.

Pod tem pogojem je vsem kmetom najnujnejše priporočati, da izreduje kolikor mogoče veliko število piščet ne samo v prihodnji spomladi, ampak tudi letos v pozni jeseni, da bodo imeli mlade kokoši za klanje do zime.

To je v času vojne tem potrebnejše, ker so bila letošnja valjenja itak že zelo omejena, in bi se naj vsaj s poznim valjenjem dosegel nadomestek za meso.

Na noben način naj gospodinjne na deželi ne porabljajo onih jajc, ki so jih znesle pozno izvaljene kokoši, v prihodnjem letu za valjenje, ker kokoši, ki še niso stare eno celo leto, ne dajo nikdar krepkega zaroda.

Eden glavnih vzrokov nazadovanja naše kmečke kokošje rejne obstoji v tem, da se pusti navadno prepozno valiti, in da se potem od teh pozno izvaljenih kokoši porablja jajca brez vse skrbi za valjenje v prihodnjem letu. Pri tem je seveda neizogibno, da je zaradi vedno manjši in manj zmožen, kar povzroči veliko škodo.

Travnica. Pri nas imamo nekega hrošča, ki je poln rumenkastega in smrdkega soka. Imenujemo ga travnica, ker ga na prvo spomlad videvamo laziti po travi. Palec dolg hrošč je debel in prav neukretno kobaca po travi. Lahko ti ga je poznati po kratkih pokrovkah (gornjih krilih); mehkega in napetega zadka niti do polovice ne pokriva. Črn je in se spreminja na modro,

nahajajo se pa tudi zeleni, ki se spreminjajo na vijolični. Samci so mnogo manjši in tanjši, drugače pa samice podobni. Ako se travnice dotakneš ali jo vzameš v pritegne noge in tipalnice k sebi in iz vseh pušča črna sok, ki ima tudi nekoliko ostrine v sebi. Prav nekdo kaže tudi zaprščiti ali se celo podmehuriti, ali vsaj kratko in malo ni tako jedeč, kakor od španske mušice. Živinskim zdravnikom rabila je nekda v zdravlilo konjih.

Travnica je še tudi drugače škodljiva. Bučelarji, jej bili posebno gorki neprijatelji, ko bi jo dobro poznali. Davi in zre jim namreč zalego v satoviji. A kako pri-ta spaka v panj? To se godi tako. Samica zdo-be prednjima nogama v zemlji jamico in znes v njo ku-ček jajec ter jo lepo s prstjo zagrne. Pozneje izkopi še drugo, in če je treba, tudi tretjo jamico, ker je ja-rodovitna ter vsega skupaj zneso gotovo tisoč jajec. Z mesec dni po priliki pririjejo predobni mladiči (ličinke) na dan in bite brž na blizu stoječe cvetlice, zlasti v premnoge zlatice in slanovrate, na katere se tudi buče-čmlji in drugi meditarji radi spuščajo. Toda tem lič-kan ni do mehu, temveč vsaka se le pašči splezati in kakega takega meditarja, ki je prišel sem nabrat mede-nslaščice. Tako je ličinka prišla na »konja«, in driti e-ga, kakor človeka. »Konju« navadno ne stori nič zalega, kakor hitro pa doma opazi v lončku jajce, zleze s »konja« in se poloti jajca ter je požre. Ko se je tako otešča-gre ji tudi med v slast. Vse to jej tako dobro tekne, da se hitro razvija in preobrazi v popolnega hrošča. Ličinki zelene travnice se pa tudi že opazovalo, da je umorila bučelo, zabodši se ji v trebuh.

Grahar. Poleg žita je sovčije najboljshi in najte-nejshi rastlinski živeč, pa tudi tega človeku kratijo ne-ke živalce. Vsaka kuharica in vsaka gospodinja ve, da je grah rad piškav. Ako ga dene v vodo močit, vzplav-ka mnogo na vrh, časi več, nego ga ostane na dnu. Pregleduješ li blizu ta zrna, hitro opaziš, da ima vska na sebi okroglo luknjico, ali pa zelenkasto okroglo liso, kakor je namreč letni čas. Ako razkrojiš nekoliko ta-zrn, pokaže se ti, da so ona luknjičasta prav prazna in do luščine izjedena, v drugih pa najdeš stisnjega maj-nega hrošča, in zrno, seveda, tudi izjedeno. Ta hrošček je grahar.

Grahar je črn in poraščen z gostimi sivkastimi i rumenkastimi dlaticami. Belopasaste pokrovke trupla n-pokrivajo popolnoma, tako da se vidi belkasti zadek a na njem dve golji črni pegi. Usta so podaljšana v gobček ali takega rilca nima, kakor žužek.

Grahar prezimi že kot gotov hrošček v grahu, m-spomlad pregrizne luščino in se skozi narejeno luk-njico izkobaca iz tesnega stanišča. Iz prva, zlasti dokle-je vreme še neprijetno, pritaji se in leži kot mrtev me-grahom. Ob toplini in solnčnih dneh pa oživi, lazi okol- in leta po hramih, sosebno okoli oken, ker bi rad priš-e na jasno. Opoljena samica poišče cvetoči ali odcedel- grah in položi na mladi grahov strok (kozuljo) eno al- tudi več podolgovatih, žolhtih jajec. Ko je vsa odložila-pogine. Iz jajca izleze ličinka, se zabode v strok, poišče- mlado grahovo zrnce ter se vanje zadolbe. Luknjica na-stroku in tudi na grahu se popolnoma zaraste, tako da-od zunaj ni znati, je li zrno zdravo ali ne. Grahar raste- in se debeli, a z njim tudi ličinka, ki pa sprva le po-malo je, da more grah zoriti, in še le potem ga v hramu-dalje razjeda.

Graharja najlaže zatreš, ako ves piškav grah, ki-plava na vodi, vržeš v ogenj. Pred vsem pa glej, da ne-bodeš takega graha sadil, ampak samo klenega in tež-kega. Prav pametno storiš, ako grah, predno ga spraviš, dobro posušiš, bodi si na peči ali v peči, samo na to-pazi, da toplina ne bode višja od 41. Reaumurovih stopinj. Izkušnja namreč uči, da ličinka pri ti toploti pogine, grah pa vendar ne izgubi kaljivosti.

Mokar. Je prav navaden hrošč, biva povsod po hišah, sosebno po mlinih in pri pekarjih. Še bolj nego hrošč- znane so njegove ličinke, rumeni in gladki črvi, tako- imenovani močni črvi, s kterimi pitamo slave in druge-prijetne pevice. Ti črvi so skoro palec dolgi, gladki in-trdi in se zato lahko izmuzajo izmed prstov. Nahajajo-se čisto po hramih, v kuhinjah, na vsiljih in v kašcah, in sploh po kotih, kjer leže žitni in močni ostanki ali-pa živalski odpadki. Ako imajo dosti hrane, razmnože-se časi tako, da tudi škodo delajo.

Ptičarji, ki imajo več žužkojedih pevcov na skrbih, rede si potrebne črve v nalašč zato napravljene godilnice, kjer jim vse leto ne zmanjka potrebnega zalega. V kakov-lonec ali kako skrinjico vložne nekoliko črvov in je po-krrijejo z otrobi ali z moko, vmes polože tudi kako kunj-o ali kos starega usnja in sem ter tje potaknejo tudi kru-hove ostanke in pa kakovo kost, ktere se še kaj mesa-drži. Tako napolnjeno posodo postavijo na suh in topel-kraj, in jemljejo iz nje črve, kolikor jih potrebujejo. Po-soda pa mora biti pokrita, da hrošči iz nje ne uhajajo, temveč da so prisiljeni ploditi se v godilnici. Črvi se-štrikrat leve, a po četrtem levu izpremene se v bele-mehke bube, na kterih je že poznati obrise prihodnjemu-hrošču. Vse preobraževanje traja malo ne leto dni.

Mokar je nekaj črez pol palca dolg, precej ploščat-hrošč temno rujav, po trebuhu nekoliko rudečkaste-barve. Četveroglati ovratnik je širok skoro kakor plitve-brasdičave pokrovke. Najrajši leta zvečer.

Pri vladujočem gorkem letnem času je priporočljivo, ako-se ima v vsaki hiši desinfekcijsko sredstvo. Opozarjamo na da-najšnji inzerat Lysform-tvornic.

Nevarnost poletne vročine so brezdvomno za dojenčke naj-večje, ker primanjkuje v največih slučajih na pravilni in zanes-ljivi hrani. Ako da jete svojemu ljubčaku Neleleju moko za-otroke, ki se je že v mnogo tisočih slučajev od generacije do-generacije tako krano izkazala, potem si ne prihranite samo žalosti, marveč videli boste svojega otroka izbornu uspevati. Poskušna-dozna na zahtevo takoj popolnoma zastoji po: Nestle dobru za-moko za otroke, Dunaj, 1., Biberstraße 49 a.

Bolni napljinč **Sanatorij Aflenx**
Hofacker 830, Štajersko, Preussisch

310

Gospodarske.

Letni in živinski sejni na Štajerskem.

Sejni brez zvezdic so letni in kramarski sejni; sejni, zaznamo-vani z zvezdico (*) so živinski sejni, sejni z dvema zvezdi-ca-ma (**) pomenijo letne in živinske seje.

Dne 11. septembra v Brežicah (svinjski sejem); v Cerkevniku** (Sv. Antonu). okr. Sv. Lenart v Sl. Gor.; v Mauternu**; v Hirschegg-Reinju**, okr. Voitsberg.

Dne 13. septembra v Glashütte**, okr. Deutschlandsberg; v Dobovi, okr. Brežice; v Weizu**, pri Št. Janžu pri Spodnjem Dravo-gradu**, okr. Slovenji Gradec; v Rušah**, okr. Maribor; pri Št. Jurju v Slov. Gor.**; okr. Sv. Lenart; v Gnasu, okr. Feldbach; v Ilzu (kme-tijski sejem); v Sockau**, okr. Fürstenfeld; pri Št. Stefanu**, okr. Leoben; v Šmarju pri Jel-šah**, v Mozirju**, okr. Gornji grad; v Loku**, okr. Laško; v Krakauhintermühle*, okr. Murau.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Avstrijsko poročilo.

Naše čete so včeraj rusko trdnjavo Dubno, drugo točko wolskega trdnjavskega trikotja zavzele. V ostalem so naše čete na vseh frontah v zmagovitem napredovanju. Tudi sovražna premoč, ki je prodrila pri Trimbowlu čez Seret, bila je s pomočjo nemške garde nazaj vržena.

Na italijanski fronti vlada večinoma mir. Slabejši sovražni napadi so bili zavrženi.

* * *

Nemško poročilo.

Nemci so v Argonih dosegli veliko zmago nad Francozi. Vjeli so 30 oficirjev, 1999 Francozov in zaplenili 48 strojnih pušk ter 54 metalcev min in 1 revolverkanono.

Nemški letalci so zopet uspešno napadli angleško prestolico London. Obmetali so doke in pristan z bombami in so imeli jako zadovoljivi uspeh. Nobeden letalec ni bil poškodovan. Istotako so nemški letalci napadli mesto Nancy.

Hindenburgova armada vjela je v zadnjih bojih 3.350 Rusov in zaplenila 10 strojnih pušk. Ostale nemške armade napredujejo skupno z avstro-ogrskimi povsod zmagovito.

* * *

Krvavi grič.

Poslanec Cicotti pripoveduje v rimskem listu „Avanti“ o brezkoristni trdovratnosti, s katero hočejo Italijani goro Coldi Lana zavzeti. Avstrijci ležijo po dolgem in nevidno med skalovjem in čakajo, da pridejo Italijani v strelno bližino; potem namerijo nanje in jih postrelijo. Ponoči gre več skupin ozkih kolon od raznih strani proti gori; potem pa namerijo Avstrijci kakor iz šane kakšne trdnjave, ne samo s svojimi vražjimi Mauser-puškami, marveč tudi z ročnimi bombami. Cele lavine skalovja ropotajo čez grozni prepad in potegnejo italijanske vojake s seboj. Vkljub temu se ne odneha. Nezmožnost, v ska-

lovju skritega sovražnika doseči, napravi Italijane blazne, jih žene v nezaslišano trdovratnost. Najbolj izkušeni alpinci in tudi infanterijski vojaki nadaljujejo plezanje pod viharjem krogelj, bomb in kosov skal. Držijo se na vsaki skali s krvavimi rokami in se vlečejo z vrvimi navzgor. Ali vsi morajo nazaj, nekateri z bremenom svojih mrtvih in težko ranjenih tovarišev na ramenah. Vojaki in oficirji, ki se borijo že okoli dva meseca za usodepolno goro Col di Lana, so jo prekrstili ter jo imenujejo Col di Sangue („gora krvi“ ali „krvavi grič“) oziroma Col di Ferro („železni grič“). Pa tudi v resnici so te skale s krvjo preplavljene in med skalovjem leži toliko železja, kakor v kakšnem rudokopu...

Mladenci!

Pokažite svoje navdušenje za cesarja in pomovino in stopite v vrste

C. k. prostovoljnih strelcev.

Naznanila sprejema poveljništvo c. k. strelcev v Ptuj, rotovž, I. nadstr.

Zagotovljen uspeh, drugače denar nazaj.
Zdravniško spritevalo o izbornem učinku!

Polna krasna prsa

dobite pri rabi 414

med. dr. A. Rix kreme za prsa.

Majerski ljudje za mleko

4 osebe za 40 krav se iščejo. Plača mesečno K 120, njiva in mleko prosta. Vpraša se v nedeljo v hotelu „Stadt Wien“, Maribor. 409

Dva ekonomista in 1 vinogradniškega šaferja

išče graščina Turniša pri Ptuj. 408

Pridna prodajalka ter ena učenka

se takoj sprejmeta pri firmi Hans de Toma, Dobje pri Planini. 412

Hišnik (Hausmeister)

Iščem za svojo cinžno hišo treznega, prštenega samskega moža, bi bode hišo čistil, svinje krmil in malo polje ter vrt v redu držal. Plača 20 K na mesec z vso hrano in stanovanjem. Ponudbe na upravo lista. Vstop takoj. 410

Pege

Dr. A. Rix Kosm. Laboratorium Wien IX, Berggasse 17/K. Zaloge so v Mariboru: Lekarna k angelju varuhu, lekarna k Mariji pomagaj in parfumerija Wolfram v Ljubljani: lekarna k „zlatemu jelenu“, parfumerija A. Kauč in drogerija „Adria“.

Posestvo na prodaj

20 minut od Ptuja, meri 6 oralov, z 2 poslopjema, studenec, veliki sadonosnik, vinograd, dva gozda in njive. Kje? se izve pri upravi tega lista. 407

Izgubljen

je bila v nedeljo 29. avgusta 1915 na cesti od Brega v Hajdino zlata ura za gospode in zlata verižica ter denarnica z okoli 50 kron vsebine. Odda se proti 50 kron plačilo pri c. k. orožniški postaji na Bregu pri Ptuj. 411

Proda se: 374

poštni voz

(Post-Stellwagen) za 4 osebe, 2 poštna karijolna voza, 1 poštna karijol sani pri Franz Hartner v Poličanah.

Krepkega dečka

s primerno šolsko izobrazbo, ter tudi pridnega 384
trgovskega pomočnika sprejme Jos. Errath v Mokronogu, Dolenjsko.

2 žrebeti

1 leto in 1/2 leta stari, lepe figure, se takoj prodasta. 403
Vprašanja na upravo „Štajerca“.

Zdravega in krepkega učenca

iz poštene hiše sprejme J. Krašovic, trgovina z mešanim blagom v Žalcu pri Celju.

Franz Schönlieb

tovarna orožja in izdelovalnica finih pušk, Borovje na Koroškem.

Direktni nakupni vir za moderne lovske puške. Reparaturo, prenamemb, strokovnjsko, zlasti nove cevi z nedoseženo sigurnost strela in nova kopita najceneje. 330
Ilustrovani cenik brez stroškov.

Novi mlin

melje in seja moko, dva para kamenjev, žene se z roko, stane 160 kron, na gepelj stane 220 kron, se lahko tudi naroči. — Naslov Johan Arbeiter, Zabevec pri Ptuj. 394

Učenec 401

se sprejme pri Johann Krainz, sedlar in tapetniški mojster Bruck a. M., Obersteier. Mojster govori slovensko.

Okrajni odbor Ptujski

potrebuje več

delavcev

(Vorarbeiter)

kateri so že kedaj pri

regulacijah potov

delali; oglasiti se je pri gospodu Strassenmeistru Ljubec ali pri kasirju gospodu Trancu v pisarni okrajnega odbora novi rotovž I. nadstropje 415

do 25. septembra 1915.

Okrajni odbor v Ptuj

dne 9. septembra 1915.